

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

POSTUP HODNOCENÍ MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Předložil student: **Bc. Libuše Svobodová**

Název: **Levorukost a její akceptování v současném školství a rodinách**

Vedoucí: Doc. RNDr. Václav Vančata, CSc.

Oponent: RNDr. Ing. Edvard Ehler, PhD.

1. CÍLE A HYPOTÉZY:

Práce má jasně stanovené cíle, které byly ověřovány podrobným a jasně strukturovaným výzkumem. Bohužel, formulace cílů je prezentovaná průběžně v textu úvodní části i praktické části, což je poněkud málo přehledné. Cíle práce byly nepochybně splněny, rozsah i detailnost práce je místy až dovedená do extrému, což je nepochybně ovlivněno autorčiným velmi dlouhodobým a erudovaným zájmem o problematiku laterality ve školním prostředí.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Práce má v zásadě klasické členění (některé části jsou podrobné nad běžný rámec): **Úvod**, **Část teoretická** má čtyři základní části – 1. **Levoruké psaní** – analyzuje způsoby psaní levou rukou, 2. **Zásady práce s leváky** s částmi: Držení psacího náčiní, Psací náčiní pro leváky, Uvolňovací cvičení nejen pro leváky, Správné držení těla při sezení, Orientace psací plochy, Zasedací pořádek ve třídě, Organizace pracovního prostředí a Metodické zásady. 3. **Diagnostika laterality**: Testy laterality - Horní končetiny, dolní končetiny, zraku a sluchu. Vyhodnocení zkoušek a zásady diagnostiky, Část 4 **Centrální nervová soustava** se zabývá funkcemi mozku, motorikou ruky řízenou CNS a v závěru pak vývojem motoriky horní končetiny. Všechny části jsou zpracovány pečlivě a koncepčně, teoretická část jako celek je, podle mého názoru, zdařilá. **Část praktická** má pět částí. 1 **Výskyt levorukosti**, která obsahuje následující podkapitoly - Výzkumné otázky, kritéria výzkumu, průběh výzkumu, vyhodnocení výzkumu a závěr výzkumu. Část je kvalitně zpracovaná, výsledky jsou uvedeny v tabulkách a potvrzují pracovní hypotézu, že leváků je okolo 10%. 2. Kapitola **Testy laterality** je rozdělena na následující podkapitoly - Výzkumné otázky, kritéria výzkumu, průběh výzkumu, vyhodnocení výzkumu a závěr výzkumu. Tato část je také kvalitně zpracovaná, bohužel mi chybí grafické nebo tabelární vyhodnocení. Výsledky jsou kriticky analyzovány s přihlédnutím k objektivním problémům testování. 3. **Levoruké písmo** - obsahuje standardní podkapitoly - Výzkumné otázky, kritéria výzkumu, průběh výzkumu, vyhodnocení výzkumu a závěr výzkumu. Výsledky této části jsou velmi zajímavé, bohužel jejich hodnocení postrádá jasné a stručné stanovisko autorky, což je škoda. 4 **Část čtvrtá – Dotazník pro pedagogy** – podobně jako předchozí části obsahuje podkapitoly - Výzkumné otázky, kritéria výzkumu, průběh výzkumu, vyhodnocení výzkumu a závěr výzkumu. Tato část má opět velmi zajímavé a důležité výsledky, a je dobře prezentovaná, stálo by za to výsledky převést do tabulek nebo grafů. Tato část má praktický význam a demonstruje nakolik učitelé chápou levorukost jako biologický problém, který mají zohlednit při práci se žáky. 5. **Závěrečná část výzkumu – rozhovor v pedagogicko-psychologické poradně** má části: Průběh rozhovoru, Otázky pro pedagogicko-psychologickou poradnu a uzavírá ji analytická část Výsledky rozhovoru a závěr šetření. Výsledky jsou zajímavé a do jisté míry alarmující. Snad by stálo za to provést hlubší a důslednější analýzu výsledků. **Diskuze** je bohužel zaměřená pouze na výsledky českých autorů, nicméně i tak je kvalitní a věcná. **Závěr** je poněkud rozsáhlý, ale plní svůj účel. Práci uzavírá **Seznam použitých informačních zdrojů** a **Přílohy** - Část první – výskyt levorukosti, Část druhá – testy laterality, Část třetí – levoruké písmo a Část čtvrtá – dotazník pro pedagogy.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Formálně je práce na velmi dobré úrovni. Práce má více než dostatečný rozsah, základní členění je velmi dobře promyšlené, přehledné a logické. Jazyková úroveň je dobrá. Tabulky i grafy jsou plně funkční, ale mohly někdy není kvalita optimální. Diplomová práce je psaná s velmi dobrou znalostí problematiky, doslova s vhladem, a přesto zůstává přehledná a srozumitelná. Tabulky i grafy jsou vhodné. Literatura je vybrána dobře, není však příliš početná. Literatura obsahuje 26 českých položek a 29 internetových položek, které jsou správně citovány. Schází mi cizojazyčné publikace.

4. KOMENTÁŘ VEDOUCÍHO:

Diplomová práce má velmi dobrou úroveň a zpracovává naprosto unikátní data. Bohužel je založená pouze popisném hodnocení výsledků bez statistické analýzy. Je zřejmé, že se diplomantka danou problematikou již zabývala a je to vidět na struktuře práce. Teoretická část je skutečně dobrá, a v mnoha ohledech také velmi podrobná. Praktická část je založená na popisné prezentaci výsledků pěti výzkumných projektů, které jsou podrobně analyzovány, bohužel schází statistické vyhodnocení. Práce je dobře promyšlená, diplomantka své výsledky diskutovala v rámci podobných projektů v ČR. V tomto ohledu je diplomová práce velmi důkladná, koncepční, i když by v některých částech mohla být vlastní analýza důkladnější. Jistě by stálo za to některé výsledky publikovat v odborném tisku, výsledky jsou vskutku unikátní.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

- A) Domníváte se, že problematika laterality u dětí je důležitá pro kvalitu výuky a komfortu žáků a studentů.
- B) Můžete stručně vyhodnotit vaši analýzu levorukého písma, v čem se vaše výsledky potenciálně liší od výsledků jiných studií a jak by se daly zlepšit?
- C) Jaké problémy jsou v praktickém chápání levorukosti z hlediska pedagogů?
- D) Představuje podle vás současný stav nedůsledného chápání významu laterality závažný problém, například z hlediska kvality držení těla, únavy a komfortu žáků a studentů obecně?

6. NAVRHOVANÉ ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ:

Diplomová práce splňuje nároky kladené na práci diplomovou, a proto jí **doporučuji** k obhajobě.

V Praze

Datum 5. 9. 2020

Doc. RNDr. Václav Vančata, CSc.
Podpis

Pozn.: Vyjádřete se prosím vlastní formou k výše uvedeným bodům, jsou-li v případě hodnocené DP relevantní. Při nedostatku místa použijte další list.